

τική ὅσον αἱ ἀδελφαὶ αὐτῆς ὑπῆρξαν πρακτικαὶ καὶ σοβαραὶ. Γινώσκετε, ὅτι ἡ νεαρὰ Μαρία ἠράσθη τούρκου ἀξιωματικού, ὅστις κατῴκει ἀπέναντι τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς τῆς καὶ ὠνομάζετο Δζεμίλ-Βέης, κατήγετο δ' ἐξ ἐπισήμου ὀθωμανικῆς οἰκογενείας. Προβιβασθεὶς νεώτατος εἰς τὸν βαθμὸν μὴρ-ἀλάη ἦτοι, συνταγματάρχου, μετετέθη ἐκ Σμύρνης εἰς τὸ στρατιωτικὸν σῶμα τῆς Δαμασκού καὶ ὡς εἶπον ὑμῖν... δὲν ἀπῆλθε μόνος. Εἰς πᾶσαν χώραν, ἡ ἀπαγωγὴ νεάνιδος εἶναι δεινὸν οἰκογενειακὸν δυστύχημα, ἀλλ' ἡ ἀποπλάνησις χριστιανῆς παρθένου ὑπὸ τούρκου εἶναι, διὰ τοὺς εὐρωπαίους τῆς Ἀνατολῆς, γεγονὸς τερατῶδες καὶ, ὀφείλω νὰ το ὁμολογήσω, σπανιώτατον. Ὁλόκληρος ἡ πόλις ἐδυσθίσθη εἰς πένθος, οὐδεὶς δ' ἐξεπλάγη, ἰδίως οἱ γνωρίζοντες τὸν γέροντα Βαρκασάιρ, ὅτε, τὴν ἐπιούσαν, ἀνέγνωσαν εἰς τὴν ἐφημερίδα ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τῆς νεάνιδος. Ὁ ἄκαμptos πατὴρ ἠθέλησε τοιοῦτοτρόπως ν' ἀποδείξῃ, ὅτι οὐδέποτε ἠθέλε συγχωρήσει καὶ ὅτι δὲν ἠθέλε ν' ἀκούσῃ πλέον προφερόμενον τὸ ὄνομα τῆς κατηραμένης θυγατρὸς του. Ἡ ἀπόφασις τοῦ γέροντος ἐξετελέσθη μικρὸν καὶ κατ' ὀλίγον, τὸ ἀπαίσιον γεγονός ἀπεσιωπήθη καὶ ἡ δυστυχὴς ἀποπλάνηθεῖσα ἐλησμονήθη ὑπὸ τοῦ κοινοῦ, ὡς ἐὰν πράγματι ἀνεπαύετο ἐν τῷ οἰκογενειακῷ τάφῳ. Μετὰ ἔντος ἀπὸ τῆς φυγῆς τῆς Μαρίας, ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Ἐλένη, ἡ μόνη ἀγάμος ἕως τότε, ἐνυμφεύθη ἑνῶ Γάλλον, τὸν κύριον Ρεννεφῶρ. Ἐν τούτοις, ἐνταῦθα δ' ἄρχεται ἡ τῷ κοινῷ καὶ ὑμῖν, ὡς βλέπω, ἀγνωστος ἱστορία, ὁ Δζεμίλ-Βέης καὶ ἡ σύντροφός του ἀφίκοντο εἰς τὸν τόπον τῆς νέας διαμονῆς τοῦ συνταγματάρχου, ἀπώτατον χωρίον τοῦ Ἀντιλιβάνου, καλούμενον Χασιγιέδ. Οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἦσαν Δρούσοι, ἀπαντες ποιμένες καὶ γεωργοί, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἀρχηγοῦ των, ὅστις ἐνῆσκει ἐπ' αὐτῶν ποιᾶν τινα πατριαρχικὴν ἐξουσίαν. Ἡ Μαρία κατῴκει εἰς ἀθλιὸν οἰκημα, ὑπηρετουμένη ὑπὸ γραικῆς καθολικῆς, ἥτις, εὐτυχῶς, ἠγάπησεν αὐτὴν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ τουρκικὴ φρουρά, συγκεκλιμένη ὑπὸ πεντηκοντάδος στρατιωτῶν, διοικουμένων ὑπὸ τοῦ Δζεμίλ-Βέης, ἔμεναν ἐντὸς παλαιοῦ καὶ ἡμικυκλικοῦ φρουρίου, ὁμοιάζοντος μᾶλλον πρὸς εἰρκτήν. Φαντάζεσθε ὅπως ἦτο ὁ βίος τῆς δυστυχὸς φυγάδος εἰς ἐκείνην τὴν ἔρημον, ὅπου ἦτο ἡναγκασμένη νὰ συνεννοεῖται διὰ νευμάτων μετὰ καὶ αὐτῆς τῆς ὑπηρετρίκας, τῆς πιστῆς Βουρντέχ. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἀνὴρ, πρὸς ὃν εἶχεν ἀφιερῶθῃ, περιέβαλεν αὐτὴν διὰ πάσης στοργῆς, ἀλλὰ, μετὰ τὴν πρώτην παραφορὰν, ἡ τρομερὰ πραγματικότης κατεδείχθη αὐτῇ σαφῶς καὶ οἱ ἔλεγχοι κατεσπάραν τὴν ἀγνὴν καὶ ἀσπίλον μεῖνασαν ψυχὴν τῆς. Ἡ συγχώρησις ἠθέλεν ἐν μέρει παραμυθῆσαι αὐτὴν, ἀλλ' ὁ γέροντα Βαρκασάιρ εἶχεν ἐπιστρέψει ἐσφραγισμένας τὰς διὰ τῶν δακρῶν τῆς βρεγμένας ἐπιστολάς τῆς θυγατρὸς του.

Φαντάζεσθε σεῖς πατέρα τόσο ἀκαμptos; — Ἀ! εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ὅλοι οἱ πατέρες εἶναι ἀκαμptos. Ἀλλὰ, κύριε, συγγνώμην δι' ὅ,τι θὰ σὰς εἶπω αὐτὴ ἡ διήγησις μὲ βασανίζει, χωρὶς νὰ μοι φέρῃ ἀνακούφισιν. Δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ καταδικάσω τὴν δυστυχῆ, ἀλλὰ δὲν εἶναι ὀλιγώτερον ἀληθές, ὅτι ἡ θυγάτηρ τῆς...

— Σταθῆτε, ἀπήντησεν ὁ Θεόδωρος, ἄφετέ με νὰ ἐξακολουθήσω· θὰ εἶμαι σύντομος. Σεβάσμιος καθολικὸς ἱερεὺς, ἡγούμενος πλησιασίου μοναστηρίου, ἔμαθεν ἐκ στόματος τῆς Βουρντέχ τὴν ὁδυνηρὰν θέσιν τῆς κυρίας τῆς. Ἐπεσκέφθη λοιπὸν ταύτην, ἀνεγνώρισε πόσον ἦτο ἀξία εὐταλίας, εἶπεν αὐτῇ παραμυθητικούς λόγους καὶ τὴν διεβεβαίωσεν, ὅτι ὁ Θεός, ἦττον ἀκαμptos τῶν ἀνθρώπων, ἐσυγχώρει τὰ ἁμαρτήματα. Οἱ λόγοι τοῦ ἱερέως ὑπῆρξαν διὰ τὴν δυστυχῆ προγεγραμμένην ὅ,τι εἶναι θερμὴ ἡλιακὴ ἀκτίς, αἰφνης προσπίπτουσα ἐντὸς ψυχρᾶς καὶ σκοτεινῆς φυλακῆς. Ἡ καρδιά τῆς ἠνεψύθη εἰς τὴν ἐλπίδα καὶ ἡ ἀτυχὴς ἠλπισεν αὖθις εἰς τὴν συγγνώμην, τῆς ὁποίας ἐνόμιζεν ὅτι ὤφειλε διὰ παντὸς νὰ παραιτηθῇ. [Ἐπεται τὸ τέλος].

ΔΜΛ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

ΑΛΗΘΕΣ ΔΡΑΜΑ ΕΝ ΜΙΚΡΑΙ ΑΣΙΑΙ

[Συνέχεια]

Ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου ἡ Μαρία δὲν ἐξήρχετο τοῦ οἴκου αὐτῆς ὅπως μεταβῇ εἰς τὴν πλησίον πόλιν μετὰ τῶν λοιπῶν γυναικῶν, ἐπεφόρτιζε δὲ πάντοτε τινα τῶν συγγενῶν ἵνα προμηθεύῃ αὐτῇ πᾶν, οὗτινος εἶχεν ἀνάγκην. Σχεδὸν παρημέλησε τὰ κτήματα αὐτῆς, διότι, ἐν ᾧ ἔπρεπεν αὐτῇ, ἡ δέσποινα, νὰ ἐπιτηρῇ τὰς ἐν αὐτοῖς γινομένας ἐργασίας καὶ νὰ μαγειρεύῃ, κατὰ τὰ πατροπαράδοτα, τὴν διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τὰς ἐργάτιδας ἡμερησίαν τροφήν, ἀνέθετεν εἰς τινα γραῖαν συγγενῆ τὴν ἐπιμέλειαν πάντων τούτων ἀντὶ καλῆς ἀμοιβῆς. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἐκκλησίαν δὲν μετέβαινε συνεχῶς, ὡς πρότερον, φοβούμενη μὴ βάρκανος ὀφθαλμὸς καταστρέψῃ πᾶν ὅ,τι μετὰ τοσούτων πόνων καὶ ἐλπίδων ἐδημιουργήθη. Αἱ συμπολίτιδες γυναικες ἔβλεπον τὴν μεταβολὴν ταύτην τῶν συνθητῶν τῆς Μαρίας καὶ πολλὰς ὁμίλου περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἀπέδιδον αὐτὴν εἰς τὸν ἀκατάβλητον πόνον, ὃν εἶχεν ἵνα ἐπανίδῃ, νεαρὰ γυνὴ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος, τὸν Δημήτριον. Φυσικῶς ἐξηγεῖτο τὸ πρᾶγμα, ἱκανοποιεῖτο ἡ περιεργία τῶν πολυπραγμόνων γυναικῶν τοῦ χωρίου καὶ καθυσχύαζε τὸ ἐπὶ στιγμὴν ἀναστατωθὲν πνεῦμά των. Οὐδεὶς ὅμως ἐνόει ὅτι οὐχὶ πόνος τοῦ ἀπόντος συζύγου ἢ ἔρως ἀκόρεστος, ἀλλ' ὁ φόβος, ὃν ἀορίστως ἡσθάνετο ἡ προσησθάνετο ἡ Μαρία, ἐκράτει αὐτὴν μακρὰν τῶν παλαιῶν ἔξων αὐτῆς.

Παρὰ τὴν συνήθειάν της καὶ παρὰ τὰ ἔθιμα τοῦ χωρίου, ἡ Μαρία, ὑπέικουσα εἰς

ἐπίμονον ἀπαίτησιν συγγενικῆς οἰκογενείας, κατοικοῦσης ἐν τῇ 20 λεπτὰ μακρὰν τοῦ χωρίου αὐτῆς κωμοπόλει, εἶχε μεταβῇ ὅπως παρασταθῇ εἰς τὸν συναπτόμενον γάμον ἀγαπητῆς αὐτῇ ὑπάρξεως· ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὑπὲρ ποτε ἦτο ὠραία ἡ σύμβιος τοῦ Δημητρίου.

Οὐ μόνον οἱ ἄνδρες ἔβλεπον αὐτὴν μετὰ θαυμασμοῦ καὶ κεχηνότες ὡς πρὸ θεότητος καλλονῆς, ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ γυναῖκες ὁμολόγουν ἐν πάσῃ εὐκρινείᾳ ὅτι οὐδέποτε εἶδον ὠραιότεραν τῆς Μαρίας γυναῖκα. Ἡ δὲ σεμνότης καὶ μετριοφροσύνη τῆς νεαρᾶς γυναικὸς καὶ τὸ εὐπροσῆγορον εἰς οὐδεμίαν τῶν ὁμοφύλων ἔδιδε λαβὴν πρὸς φθόνον καὶ κακολογίαν. Καὶ ἔληξεν ὁ γάμος καὶ ἐπέστρεφεν οἰκάδε μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν συγχωρίων. Ἡ Μαρία, διερχομένη πρὸ τῆς τουρκικῆς συνοικίας τῆς γειτονικῆς κωμοπόλεως, εἶχε παρατηρήσει ὅτι ἀρειμανίος τις Τούρκος εἶδεν αὐτὴν καὶ ἐξηκολούθει νὰ τὴν βλέπῃ ἀσκαρδαμυκτί. Τὸ βλέμμα ἐκεῖνο ἔκαμε νὰ σταματήσῃ τὸ ἐν τῷ σώματι αὐτῆς κυκλοφοροῦν αἷμα καὶ ἠσθάνθη ψυχόμενας τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας καὶ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ πάθῃ ἐκ συγκοπῆς τῆς καρδίας. Ἀλλ' εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀντήχησε σχεδὸν εἰς τὰ ὠτά της γέλως τοσοῦτον ἡχηρὸς καὶ ἀφελῆς τῶν συνοδευουσῶν αὐτῇ γυναικῶν, ὥστε ἀπεσπάρθη βιαίως ὁ νοῦς αὐτῆς καὶ μετ' ὀλίγον, ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐθυμίας τοῦ γάμου, ἐλησμονήσῃ καὶ Τούρκον καὶ βλέμμα. Ἐσκέπτετο μόνον ἐνίοτε τὴν μικρὰν κόρην καὶ τὸν μακρὰν σύζυγον καὶ νύχτετο ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς νὰ ἦσαν παρόντα καὶ τὰ προσφιλῆ αὐτῇ ταῦτα ὄντα.

Εἰς τὸν χορὸν δὲν ἔλαβε μέρος ἡ Μαρία, οὐδ' ἠδύνατο νὰ ἀπαίτησῃ τις τοῦτο, διότι αἱ Ἑλληνίδες τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύνανται νὰ χορεύσωσιν ἐν γάμοις ἢ ἐν ἄλλαις διασκεδάσεσιν ἀπόντος τοῦ συζύγου εἰς τὴν ξένην. Ἐπιτρέπεται μὲν αὐταῖς νὰ μεταβαίνωσιν εἰς γάμους συγγενικὸς ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ συζύγου, ἀλλὰ μόνον ὅπως παρευρεθῶσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅπως χορεύσωσιν. Ἐάντις τούτων ἡθελε τολμήσῃ νὰ παραβῇ τὰ τεθεσπισμένα, οὐδὲν αὐτὴ τὸ γυναικεῖον φύλον κατὰ σύσσωμον αὐτὸ κατεδίκαζε τὴν πρὸς τὸν ἐξανίστατο καὶ κατεδίκαζε τὴν πρὸς τὸν ἀπόντα ἄνδρα ὀλιγομίαν τῆς συζύγου.

Ἀλλ' ὁποία φρίκη κατέλαβε τὴν Μαρίαν, ὅτε, ἐξελθοῦσα τῆς οἰκίας τῶν νυμφίων ὅπως ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἰδικὴν τῆς, συνήντησε καὶ πάλιν τὸν ἀπηνῆ διώκτην τῆς! Μὴ, ἀμέριμνος ἐξελθὼν τοῦ κρησφύγετου αὐτοῦ καὶ εὐρεθείς αἰφνης πρὸ λεγεῶνος ὀλης αἰλούρων, δὲν θὰ ἐφοβεῖτο τόσο, ὅσον ἐφοβήθη ἡ Μαρία, ἅμα ἀνακαλύψασα ὅτι παρηκολούθει αὐτὴν τὸ βλέμμα τοῦ Τούρκου ὡς ἀποτρόπαιον Ἐρινύος.

Ἡ μυθολογούμενη κεφαλὴ τῆς Μεδοῦσης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὴν ἀπολιθώσῃ πλείότερον. Διὰ μίαν τοσαύτην σκίψεως εἰσώρμησαν εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῆς ἀτυχοῦς, ὥστε ἐνόμιζε πρὸς στιγμὴν ὅτι

διαρρηγνύεται τὸ κρανίον αὐτῆς. Τί δὲ ἡδύνατο νὰ πράξη ἐν ἡ εὐρίσκετο θέσει; Αὐτὴ, ἀσθενὴς γυνή, μόνη καὶ μακρὰν τοῦ συζύγου τῆς; Ἐνόμισεν ὅτι ἀφεύκτως ἐσήμανεν ἡ τελευταία αὐτῆς ὥρα. Ἐσκέφθη νὰ ἀνακοινώσῃ τοὺς φόβους αὐτῆς εἰς τοὺς συνοδοιπόρους τοῦ, ἀλλ' ἐκρατήθη, καὶ ἵνα μὴ κινήσῃ τυχὸν τὸν γέλωτα αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ ἀνωφελῶς ἴσως ταραξῇ τὴν ἡσυχίαν καὶ τῶν ἄλλων. Διευνοήθη ὅτι ἦτο πολὺ πιθανὸν καὶ νὰ τὴν ἐμπαίξωσιν ὅτι τὸ πῆρε πολὺ ἀπάνω τῆς νὰ νομίζῃ, ὅτι ὁ πλουσιώτατος υἱὸς τοῦ Μπέη, ὅστις ἡδύνατο διὰ τοῦ ἀμετρήτου πλούτου αὐτοῦ, ἀποκτηθέντος, εἶναι ἀληθὲς, διὰ σειρὰς κακουργιών καὶ βιαιοπραγιῶν κατὰ τῶν Χριστιανῶν, νὰ φέρῃ εἰς τὸ χαράμιον τὸν τὰς ὠραιοτέρας τῶν γυναικῶν, ὅσαι εὐρίσκονται ὑπὸ τὸν ἥλιον, χάριν τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ, ὁ ὑπερήφανος υἱὸς τοῦ Μπέη ἡδύνατο νὰ καταδεχθῇ νὰ ρίψῃ τὸ βλέμμα ἐπὶ Χριστιανῆς, ἥτις, ὅσον ὠραία καὶ ἂν ᾔηται, δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς συνήθη τινὰ καλλονὴν γυναικὸς Γεωργιανῆς. Ἡ σκέψις αὕτη ἐκράτησε τὴν Μαρίαν καὶ οὐδὲν εἶπεν· ἐφάνη μάλιστα ζωηρὰ καὶ εὐθυμος, οὐδεὶς δὲ ἡδύνατο νὰ ἰδῇ ἢ διακρίνῃ τὸν σκώληκα, ὅστις ἐσωτερικῶς καὶ βαθέως κατέτρωγε τὰ ὠραῖα καὶ ῥοδόχροα κατὰ τὸ φαινόμενον μῆλα τῶν παρειῶν αὐτῆς!

Ἡ Μαρία εἶδε καλῶς, καὶ καλῶς ἀντελήφθη τὸ βλέμμα τοῦ Τούρκου. Πολλάκις ἤκουσε νὰ γίνηται λόγος ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ περὶ τῶν Τούρκων, καὶ ἤρξατο σκεπτομένη. Ἐνεθυμήθη ὅτι ἄλλοτε, πρὸ χρόνων, αἱ Χριστιαναὶ δὲν ἡδύναντο ἀκινδύνως νὰ ἐξέρχωνται τοῦ οἴκου αὐτῶν, ἀλλ' ἂν ἱκανῶν ἐτῶν ἱκανὴν ἐλευθερίαν εἶχον· καὶ ὑπεβλέποντο μὲν καὶ πάλιν, ἀλλὰ δὲν διέτρεχον καὶ φανερόν κίνδυνον. Ἐπειτα δὲ ἡ φρόνησις ὑπηγόρευε νὰ μὴ εὐρίσκωνται μόναι ποτέ, ἀλλὰ πάντοτε καθ' ὁμίλους. Εἰς τὴν πόλιν, τὸ Κάστρο, ὅπου ἐπλεόναζε τὸ τουρκικὸν στοιχεῖον, οὐδέποτε μετέβαινον νέαι γυναῖκες. Ἐφρόντιζον νὰ προμηθεύωνται ἐκ τοῦ τσαρσίου ὅ,τι ἤθελον διὰ μέσου τῶν γραιῶν καὶ ἄλλων συμπατριωτῶν αὐτῶν. Ἀπαξ μόνον τὰ κοράσια μετέβαινον εἰς τὸ Κάστρο, ὅτε προέκειτο, νὰ ἐτοιμασθῶσι διὰ τὸν γάμον καὶ τότε μετέβαινον ἐν μεγάλῃ πληθύνει ὁμηλικῶν, μετὰ πομπῆς γαμηλίου. Ἡ Μαρία, ἔχουσα τεταραγμένην τὴν διάνοιαν, ἀνεπόλει πᾶν ὅ,τι δυσάρεστον εἶχεν ἀκούσει ποτέ, καὶ τοῦτο, ἂν καὶ προυξίνει αὐτῇ ἀλγηδόνος, τὴν εὐχαρίστει ὁμως. Ὁ Δημήτριος, ἐτοιμαζόμενος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γενέτειραν, ἔκρινε περιττὸν νὰ γράφῃ συνεχῶς εἰς τὴν Μαρίαν, ἂν οὐ μὲτ' ὀλίγους μῆνας, Θεοῦ θέλοντος, θὰ εὐρίσκετο παρ' αὐτῇ. Τί θὰ εἶχε νὰ τῇ εἶπῃ, ἂν καὶ εἰς τὰς παραμονὰς τῆς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀναχωρήσεως τοῦ ἔγραψεν; Ἐφρόνει ὅτι θὰ ἐγένετο ποθεινότερος, ἂν ἐπὶ τινὰ χρόνον διέκοπτε

τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ. Ἐν τούτοις ἡ Μαρία καὶ συνεχῶς ἔγραφε καὶ τακτικῶς ἐπληροφορεῖτο περὶ τοῦ Δημητρίου· εὐρίσκε δὲ καθ' ἑαυτὴν λίαν εὐλογον τὴν ἀμέλειαν ταύτην τοῦ Δημητρίου, διότι ἐσκέπτετο ὅτι, ἀπνησχολημένος ὑπὸ τῶν ἐργασιῶν τοῦ καὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ, δὲν θὰ εἶχε τὸν ἀποχρῶντα καιρὸν ἵνα γράφῃ. Οὕτω δικαιολογοῦμέν πολλάκις καὶ τὰς μᾶλλον ἀδικαιολογήτους πράξεις τῶν προσφιλῶν ἡμῖν προσώπων. Ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἔλλειψιν ταύτην τοῦ Δημητρίου, ἀλλὰ δὲν δυσηρεστεῖτο, ἐξηγοῦσα αὐτὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς. Ἐφρόνει ὅτι ὅσον ἀραιότερον ἐλάβανεν ἐπιστολὰς τοῦ συζύγου αὐτῆς, τοσοῦτον προσήγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐλεύσεως αὐτοῦ, ἂν ἐναντίας ἐκάστη ἐπιστολῇ προσήγγιζε μὲν αὐτὸν πνευματικῶς, ἀλλ' ἀπεμάκρυνε σωματικῶς.

[Ἐπεται συνέχεια].

IOAKHEIM BALABANHE

Ἡ ΚΥΡΙΑ ΡΟΣΖΙΑΚΛΕΝ

Ἱστορικὸν γαλλικὸν διήγημα.

Εἶδον πολλὰ ὥρολόγια εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Νάντης, ἀλλ' οὐδαμοῦ εἶδον ὁμοίον. Ἡ θήκη τοῦ ἦτο ἐκ ξύλου καρυῖς, ἐντὸς δ' αὐτῆς κύκλωψ ἡδύνατο νὰ κατακλιθῇ. Ὁ Πολύφημος εἶχεν ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου καὶ τὸ ὥρολόγιον τοῦ μπάρμπα - Φρανσετώ εἶχεν ἕνα ἐν τῷ μέσῳ τῆς γαστέρας—ὀφθαλμὸν μέγιστον, στρογγύλον ὡς ὀφθαλμὸν βοός, εἰς τὸ βάθος τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο κινούμενον τὸ ἐκ χαλκοῦ πρασινωπὸν ἐκκρεμές τοῦ ὥρολογίου. Ἡ πλᾶξ αὐτοῦ ἦτο μεγίστη, περιεστεμμένη διὰ ποικιλοχρῶν ῥόδων, ὅποια βλέπομεν ἐπὶ τῶν παλαιῶν φαβεντιανῶν σκευῶν τοῦ Στρασβούργου.

Τὰ δώδεκα κυανὰ ἀραβικὰ ψηφία ἐφαίνοντο ὡς ἀνάγλυφα ἐπὶ τῆς λευκῆς πλακῆς, οἱ δὲ μεγάλοι καὶ εἰς ἀγκιστρωτὰ ἀκόντια ἀπολήγοντες δεῖκται ὁμοιάζον πρὸς ἀκτίνας ἀνεμοδείκτου. Ἦσαν δ' αὐτοὶ οὗτοι ἀνεμοδείκται, διότι ἐβάδιζον κατ' ἀρέσκειαν, ὅτε μὲν βραδέως, ὅτε δὲ τροχάδην. Πολλάκις διέτρεχον διάστημα τετάρτου ὥρας ἐντὸς πέντε λεπτῶν καὶ ἀκολούθως ἴσταντο, ὅπως ἀναπαυθῶσιν ὅταν δ' ἀφικνοῦντο εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς πλακῆς, ἤκούετο καταχθόνιος δοῦπος, θόρυβος μετακινουμένων ἀλύσεων καὶ ἐκχωφαίνων ἤχος κωδῶνων.

— Ὅριστε, ἔλεγεν ὁ μπάρμπα - Φρανσετώ, τὸ ὥρολόγι μου πάλιν ἐκτροχιάζεται! Αὐταῖς ἡ σφαίραις, ὅπου μπηθκαν εἰς τὸ σύστημά του, τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου πολέμου, τοῦ ἐχάλασαν τὴν κεφαλὴν.

— Πῶς! ἡρώτων αἱ γείτονες, τὸ ὥρολόγι σας εἶναι τόσο παλαιόν; Διηγῆσού μας τὴν ἱστορίαν, μπάρμπα - Φρανσετώ.

Ὁ δ' ἀγαθὸς ἄνθρωπος, φλύαρος ὡς κίσσα, δὲν περιέμενε νὰ τον παρακαλέσωσιν, ἀλλὰ, ἐξάγων τοῦ θυλακίου του, πληρῶν καὶ ἀνάπτων βραδέως παλαιῶν καπνοσύριγγα, ἤρχιζε τὴν διήγησίν του ὡς ἑξῆς:

— Πρέπει εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι ἡ Φραγκίσκη—οὕτως ἐκάλετο ὥρολόγιόν του—καὶ ἐγὼ εἴμεθα συνομηλικοί. Ὁ πατήρ μου τὸ ἐχάρισε εἰς τὴν μητέρα μου τὴν ἡμέραν τῆς βαπτίσεώς μου· ἦτο χαϊδίαρὸς ὁ καλὸς ἄνθρωπος καὶ κάθε φορὰ ποῦ ἡ μητέρα μου ἔφερεν εἰς τὸν κόσμον παιδίον, ἐπρόσθετεν εἰς τὸ οἰκοκυριό του κανὲν νέον ἐπιπλὸν ἢ σκεῦος. Τοῦτο τοῦ συνέβη δώδεκα φορὰς εἰς τὴν ζωὴν του.

Ἦτο λοιπὸν τὸ 1793, ἤμουν ἑνδεκάχρονων καὶ το ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη, ὡς ἂν χθές. Δὲν ὠμιλοῦσαν δι' ἄλλο εἰμὴ διὰ τοὺς φιλοβασιλικούς ἀντάρτας καὶ διὰ τοὺς ἐπαναστάτας καὶ μάλιστα οἱ φιλοβασιλικοὶ μὲ τὰς φωναῖς των, μὲ τὰ ἀγρία πρόσωπα των καὶ μὲ τὰ παράδοξα ἐνδύματα των μᾶς ἔκαμνον μεγάλον φόβον. Ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς Ἀνσῆς εἶχαν φύγει εἰς τὴν Νάντην διὰ ν' ἀποφύγουν τὰς καταπίεσεις τῶν Βανδεανῶν.

Ἦτο πολὺ μεγάλη ἔλλειψις ψωμιοῦ καὶ κρέατος· οἱ εὐγενεῖς ἀγόραζαν τὸ σιτάρι καὶ τὸ ἐκρυπταν εἰς τὸ δάσος Μωμεσόν· μὲ ὀλίγα λόγια ἀπεθαίναμεν ἀπὸ τὴν πείναν. Ἡ μητέρα μου ἠθέλε ν' ἀφήσωμεν τὴν πόλιν, ἀλλ' ὁ πατέρας μου, ὁ ὅποιος ἦτο πατριώτης, δὲν ἠθέλησε.

Ἐνα πρῶτ' τοῦ Δεκεμβρίου ἦλθεν εἰδησις πῶς ἔφθαναν οἱ φιλοβασιλικοὶ. Βγαίνω 'ς τὴν θύραν τοῦ σπητιοῦ μας καὶ τοὺς βλέπω ποῦ ἀνέβαιναν τὸ Ποτερὼ μὲ βῆμα πορείας, σκουίζοντες σὰν κολασμένοι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες μαζύ, ὅλοι κουρελιασμένοι, ξυπόλυτοι, μὲ πρόσωπα κατὰ τὰς πλάταις των.

Ἦσαν πραγματικοὶ λησταί! Τόσον ἐφοβήθηκα, ὥστε ἐμβῆκα εἰς τὸ σπητί μας καὶ ἐκλείσα τὴν θύραν μὲ τὴν ἀμπάραν. Ἡ μητέρα μου ἠθέλησε ν' ἀνοίξῃ, διότι ἐσυμπαθοῦσε μὲ τὸ κόμμα των, ἀλλ' ὁ πατέρας μου δὲν το ἐσυγχώρησεν. Εἶπεν: «Ἄφησέ με ἡσυχον μὲ τοὺς φιλοβασιλικούς σου» καὶ ἡ μητέρα μου ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, χωρὶς νὰ βγάλῃ τσιμουδιά.

Εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο, ἀπερνοῦσαν ἀπὸ τὰ παράθυρά μας, φωνάζοντες: «Εἰς τὸν Λεῖγνηρα». Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἔφεραν σαβίνας, ἄλλοι τράβα, ἄλλοι βαρέλλας, καὶ ὀλίγοι μετέφεραν λέμβους ἐπ' αὐτῶν εἰς διευθέτας κανονίων· ἐμελλον νὰ διαβοῦν τὸν Λάγκρα διὰ νὰ πᾶνε εἰς τὴν Βανδέαν.

Ἐξάφνα, μία γυναῖκα πολὺ νέαν, μὲ κεφαλὴν μαρκεσίας, κτυπᾷ τὴν θύραν μας.

Ἡ μητέρα μου ὠφελεῖται ἀπὸ μίαν μικρὰν ἀπροσεξίαν τοῦ πατέρα μου καὶ τῆς ἀνοίγει.